

Foto: OÜ Evari Ehitus

Uus lamekatuse standard karmistab nõudeid

Alates 2024. aastast kehtib Eestis uus katuseehitusreeglite ehk lamekatuste standard EVS 920-5:2023, mis sisaldab mitmeid uusi mõisteid, materjale ja paigaldustehnoloogiaid. Standard esitab põhjalikumaid nõudeid aurutõkkele ja soojustusele, sisaldab lamekatuste kukkumiskaitse lahendusi ning päikesepaneelide paigalduse nõudeid.

„Nagu kõik muu meie ümber, on aastate jooksul oluliselt muutunud ka nõuded ehituskvaliteedile ning materjalidele. Nii oli senine, 2015. aastal välja tulnud lamekatuste esimene standard jäänud juba selgelt ajale jalgu,“ räägib Eesti Katuse- ja Fassaadimeistrite Liidu liige, lamekatuseid ehitava katusefirma OÜ Evari Ehitus juht Rein Kala.

Kui OÜ Evari Ehitus enam kui 30 aastat tagasi lamekatuste paigaldamisega alustas, joonud ehitajad Kala sõnul toona pigem nõukogudeaegsete normi-

dest ja standarditest. „Ehk kuna materjali nappis ja kvaliteetseid materjale polnudki tegelikult saada, ei pööratud katuste soojustusele eriti suurt tähelepanu. Seda polnud ka otseselt vaja, sest hoonete kütmiseks vajalik kütus oli odav ja seda jagus,“ meenutab ta. 1990. aastatel hakati vaatama lääne poole ja mõisteti, et isegi meist soojemas kliimas on katustel soojustust üle kolmandiku rohkem, rääkimata soojustusmaterjali kvaliteedist. Lamekatuste ehitamisel hakati Eestis aluseks võtma naaberriigi Soome katuseehitusnorme. Kuid oli selge, et Eesti vajab koha-

likke olusid arvestavaid omaenda katuseehitusreegleid.

Algas põhjalik eeltöö normide ühtlustamiseks ja nõuete loomiseks ning nii ilmus Eesti esimene lamekatuse standard aastal 2015. „Nüüd, 9 aastat hiljem valmis standardi uuenenud ja tunduvalt mahukam versioon, kus on lisaks sisu süstematiseerimisele ja ülesehituse loogilisemaks muutmisele täpsustatud ja lisatud termineid ning jooniseid ning tehtud parandusi ja antud põhjalikumaid selgitusi varasematele nõuetele,“ tutvustab Kala. „Kui katuseehituses järgitakse kaasaegseid standardeid, võib tellija olla kindel, et tema ehitus saab kvaliteetse ja kauakestva katuse. Standard aitab ka erinevatel osapooltel nagu projekteerija, ehitaja, tellija ja järelevalve leida ühest dokumendist nõuded ning soovitud heade lamekatuse-lahenduste ehitamiseks.“

Palamuse lasteaed Nukitsamees Jõgevamaal. Foto: OÜ Evari Ehitus

Standard esitab senisest selgemad nõuded aurutõkkele ja soojustusele ning käsitleb põhjalikult bituumen-, plast- ja kummirullmaterjalist katuseid, samuti vedelplastist, pööratud, käidavaid, liiklusega koormatud, haljas- ehk rohekatuseid. Sealjuures on täiesti uued standardi osad kummirullmaterjalid, vedelplast ja pindpaigaldised.

Standard määratleb, kui kaua peab hoone kestma, rõhutades vajadust valida vastavalt sellele materjalid. Samuti toonitab standard uuesti üle lamekatuse tavapärase kalde, milleks on vähemalt 1:40, ja ning lubatud kõrvalekalde, mis on kuni 5 mm meetri kohta. Suur muutus toimus soojustusega seonduvas: polüüstreemplaatide maksimaalne suurus lamekatustes kasutamiseks on mitte enam kui 1250 × 1500 mm ning soovitatavalt 1250 × 1000 mm.

Survetugevusega seonduvalt on loodud koormusklassid, millest erinevatel juhtudel lähtuda. Eraldi käsitletakse PIR-plaatide ja nende lõikamise seonduvat. Täpsusta-

tud on mõisteid difusioon, õhutus ning tuulutusruum. Sademevee äravooluga seonduvalt on kõigi tavapärase kanalisatsioonisüsteemides lubatud kokku-lahku käivate liidete asemel katusearandi sisestes horisontaalsüsteemides keevitatud liited, liited surve- või pressklambritega või muhvlite katuselehitriga ühendamiseks. Lisaks on täpsustatud katuselehtri asetsemise sügavus/madaldus.

Standard sisaldab lamekatuste kukkumiskaitse lahendusi ning pindpaigaldiste, sealhulgas päikesepaneelide paigalduse nõudeid. Päikesepaneelide lamekatusele paigaldamise üks olulisem element nii katuse paneelide kavandamisel, projekteerimisel, paigaldamisel kui ka ohutul hooldamisel on kukkumiskaitse süsteem ja/või piirde. Paigaldades päikesepaneele servast kaugemale kui 3 meetrit on vajalik rajada kukkumist takistav süsteem ehk pollar/tross lahendus. Servale lähemale kui 3 meetrit päikesepaneele paigaldades on oluline ühemeetrise piirde abil rajada kukkumist ennetav süsteem. Lisaks

Siili elurajoon Tartus. Foto: OÜ Evari Ehitus

elektriga seotud küsimustele on veelgi enam fookuses katusel viibimise turvalisus, katusematerjalide tööiga ning muud olulised tegurid.

Lamekatuseks nimetatakse kokkuleppeliselt katuseid, mille kalle on 1:10 või sellest väiksem, ja need on üldjuhul kaetud rullmaterjaliga või muu katkematu hüdroisolatsiooniga. Standard EVS 920-5:2023 on mõeldud juhendamiseks lamekatuste paigaldajatele, üldehitajatele, materjalide tootjatele, projekteerijatele, arhitektidele, ehitusjärelevalvele, ekspertidele ja lõpptarbijatele.

Eestis on loodud standardid enamikule katusematerjalidele ja -tüüpidele, tutvu ka nendega!

Eesti Katuse- ja Fassaadimeistrite Liit: www.katuseliit.ee
Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus: www.evs.ee
Evare Ehitus: www.evare.ee